SKALICKÝ PRESS

ZDARMA | VYDÁVA MESTO SKALICA | OKTÓBER 2017

Skalické dni 2017

September je už 27 rokov spätý s podujatím pod názvom Skalické dni. Konali sa od 22. do 24. septembra a o tom, čo bolo ich obsahom sa dozviete na prostrednej dvojstránke. Podstatne viac fotografií zo všetkých troch dní nájdete na oficiálnej facebookovej stránke mesta Skalica.

25 rokov Skalica – Schwechat

V rámci Skalických dní sa v sobotu dopoludnia uskutočnil odvetný futbalový zápas medzi výbermi miest Skalica a Schwechat. Pred ním sa do Pamätnej knihy mesta Skalica zapísali primátorka Schwechatu Karin Baier a skalický primátor Ľudovít Barát. Počasie športovcom príliš neprialo, ale keďže to bol zápas nesúťažný, bol povolený doping vo forme vína i trdelníka. A skončil sa skutočne futbalovo – 1:0 v prospech Skalice. V prestávke sa uskutočnilo oceňovanie zástupcov jednotlivých partnerských miest – Schwechatu pri príležitosti 25. výročia trvania družobných vzťahov a Freyburgu, Uherského Hradišťa, Strážnice, Gladbecku a mesta Slaný. pri príležitosti 800. výročia prvej písomnej zmienky o Skalici. Okrem toho dostali z rúk viceprimátora Skalice Petra Pagáča Čestné ocenenia za rozvoj družobných vzťahov a pri príležitosti spomínaného výročia aj bývalí primátori Skalice Michal Srholec a Stanislav Chovanec a všetci primátori a starostovia miest a obcí skalického okresu.

Ocenené boli kolektívy i osobnosti Skalice (strana 3)

Konal sa prvý Festival kráľovských vín (strana 2)

Festival kráľovských vín

V piesni ľudovej hudby Pláňava, ktorá znela 1. septembra v koncertnej sieni františkánskeho kláštora, sa spomínalo červené i biele víno. V tento podvečer sa však v kláštore skloňovalo iba slovné spojenie červené víno. A aby sme boli konkrétni, ochutnával sa a oceňoval Skalický rubín a frankovka. Konal sa prvý Festival kráľovských vín.

Za prípravou tohto podujatia bola myšlienka Ladislava Nemčovského, predsedu Vinohradníckeho spolku Skalica, ktorá našla podporu aj u Ľudovíta Bráneckého, predsedu občianskeho združenia Vínna cesta Záhorie. Dohoda o usporiadaní festivalu padla veľmi rýchlo, niekoľko týždňov trvala príprava, aby sa 1. septembra prvý ročník tohto podujatia uskutočnil. Predchádzala mu degustácia, ktorá sa v koncertnej sieni františkánskeho kláštora konala v nedeľu 27. augusta. Zišlo sa tu 25 degustátorov. V piatich komisiách mali pred sebou celkom 133 vzoriek, z toho 35 Skalického rubínu a 98 frankovky. Vedúcim degustácie bol Roman Janoušek z Pezinka.

Poďme ale k festivalu. Po dvoch hodinách ochutnávky sa uskutočnilo slávnostné odovzdávanie ocenení pre producentov najlepších vzoriek. Ocenenie Kráľovský Skalický rubín 2017 získalo víno s označením SR 2016 od výrobcu Milana Leška. Kráľovskú frankovku roku 2017 vyrobil František Okánik. Bola to frankovka modrá, ročník 2015. Okrem toho získali ocenenie Veľký zlatý diplom vzorky z finálového rozstrelu v oboch kategóriách. Diplomy oceneným vinohradníkom a vinárom odovzdali podpredseda TTsK a primátor Holíča Zdenko Čambal a viceprimátor Skalice Peter Pagáč spolu s predsedami oboch spolkov Ladislavom Nemčovským a Ľudovítom Bráneckým.

Seniori športovali

6. septembra sa v Zlatníckej doline pri chate Amor uskutočnil tradičný športový deň klientov Zariadenia pre seniorov. Privítala ich riaditeľka zariadenia Martina Štepanovská a pozdravil primátor Ľudovít Barát. Po rannej kávičke sa seniori rozišli po jednotlivých stanovištiach. Síce oficiálne to boli športové hry, ale predsa len so špecifickými disciplínami. Napr. vešaním ponožiek, hodom papiera, prekážkovým zametaním loptičky, striekaním vody na horiacu sviečku, či hádzaním kruhov na presnosť. Ale boli tu i úlohy, pri ktorých si museli súťažiaci trošku ponamáhať logické myslenie.

Pochopiteľne v tento deň nešlo o zápolenie a prekonávanie rekordov. Klienti mali výlet v prírode, zabavili sa a nie raz bolo na ich tvárach vidieť spokojný úsmev. A o to hlavne pri tomto podujatí išlo.

Odborný seminár Záhorského múzea

21. septembra sa v priestoroch veľkej sály Domu kultúry v Skalici uskutočnil odborný seminár Skalica 1217 - 2017 pri príležitosti 800. výročia prvej písomnej zmienky o meste Skalica. Otvorila ho riaditeľka Záhorského múzea v Skalici Viera Drahošová a prihovoril sa primátor Skalice Ľudovít Barát. Témami seminára boli Skalica a Holíčske hradné panstvo v stredoveku, Problematika uhorsko-moravskej hranice v 16. storočí, Cholerové epidémie v Skalici v 19. storočí, Skalická výsada červenej pečate z roku 1524. Prednášky pripravili akademici z Trnavskej univerzity, Historického ústavu SAV, Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Ústavu politických vied SAV a Univerzity Komenského v Bratislave.

Súčasťou podujatia bolo odhalenie pamätnej tabule dr. Zore Viestovej, prvej riaditeľke skalického archívu, na priečelí františkánskeho kláštora v Skalici. Tabuľu slávnostne odhalila sestra Zory Viestovej Tatiana Šimková a primátor Skalice.

Ocenených bolo šesť jednotlivcov a kolektívov

V piatok 22. septembra sa v kinosále uskutočnilo slávnostné odovzdávanie Ceny mesta Skalica a Ceny primátora mesta Skalica. Ceny odovzdal primátor Skalice Ľudovít Barát. V rámci programu sa predstavili členovia Moyzesovho kvarteta, komorného súboru mesta Skalica.

Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Skalici **"Zelený dom"** vznikol v roku 1992. Je nízkokapacitným zariadením, ktoré poskytuje ambulantnú dennú službu i pobytovú formu týždenných a celoročných sociálnych služieb pre 35 klientov. Je zariadením tzv. rodinného typu. Nosným princípom práce v zariadení je tímová spolupráca podľa individuálnych rozvojových plánov. Už takmer desaťročie zariadenie spolupracuje s občianskym združením Tradičné umelecké remeslá a niekoľko rokov je súčasťou rozsiahleho medzinárodného projektu tohto občianskeho združenia, pričom reprezentuje nielen mesto Skalica, ale i celé Slovensko.

Pani **Gabriela Špörkerová** bola dlhoročná pracovníčka oddelenia kultúry, je stále aktívnou členkou a vedúcou Zboru pre občianske záležitosti, zabezpečuje rozlúčky na pohreboch, uvítania občiankov do života a sobáše. Reprezentovala naše mesto v mnohých recitačných súťažiach. Je nositeľkou Ceny Aničky Jurkovičovej za najlepší ženský herecký výkon v súťaži neprofesionálnych divadiel. Je nositeľkou Ceny Aničky Jurkovičovej za najlepší herecký výkon v súťaži neprofesionálnych divadiel.

Pani **Eleonóra Bernhauserová** je spoluzakladateľkou klubu Lýdia, ktorý vznikol v Skalici v roku 1993, s cieľom neformálne združovať ženy s onkologickým postihnutím za účelom zmiernenia dopadov choroby a zlepšenia kvality života žien a ich rodín. Tento klub pod jej vedením znamená pre ženy symbol nádeje a šance vrátiť sa opäť do spoločenského života po onkologickej liečbe. V rámci Klubu Lýdia spoluorganizuje finančnú zbierku Deň narcisov, Týždeň boja proti rakovine, Jabĺčkový beh, rekondičné pobyty a množstvo iných aktivít.

Pani **Viera Vydarená** bola dlhoročnou obľúbenou učiteľkou na viacerých skalických školách, kde vždy pristupovala k deťom poctivo, so zaujatím, vedela pochváliť i poďakovať a ako u detí, tak i v zbore bola obľúbená. Bola zakladateľkou a dlhoročnou predsedníčkou Jednoty dôchodcov, kde i aktívne pôsobila. Výraznou mierou sa zaslúžila o oživenie TJ Sokol po roku 1989. Vo svojich aktivitách nepoľavovala ani v Zariadení pre seniorov, kde pomáhala organizovať mnohé podujatia. Pani Viera Vydarená zomrela 15. februára 2017. Ocenenie bolo udelené in memoriam.

Pán **Rudolf Volek** patril k dominantným osobnostiam pri zrode, dnes 25 ročnej družby medzi mestami Skalica a Schwechat. Bol poslancom mestského zastupiteľstva mesta Schwechat. Pomáhal tým, ktorí to najviac potrebovali, predovšetkým deťom a matkám z Domu života. Jeho charitatívna činnosť prebiehala anonymne a ľudia si neuvedomovali odkiaľ prichádzajú nielen pekné, ale veľakrát i hodnotné veci, ako napríklad drahé medicínske prístroje, ktoré často zabezpečoval z vlastných finančných zdrojov.

Hokejbalový klub Hokejmarket Skalica bol založený v roku 1987. V roku, kedy si pripomína 30 rokov existencie, sa po tretíkrát prebojoval do finále slovenskej hokejbalovej extraligy a stal sa majstrom Slovenskej republiky pre sezónu 2016/2017. V predchádzajúcich rokoch skončil 2x na 3. mieste, 2x na 2. mieste, zo Svetového pohára si priviezol jedno štvrté a jedno druhé miesto. A ako jediný skalický šport má v posledných rokoch pravidelne vo výbere Slovenskej reprezentácie 3-5 svojich hráčov.

Otvorená bola Expozícia kníhtlače

Súčasťou tohtoročných Skalických dní bolo slávnostné otvorenie stálej Expozície kníhtlače na Škarniclovej ulici. V budove bývalej tlačiarne, do priestorov, kde boli kedysi tlačiarenské stroje a prebiehala výroba, sa tieto stroje po desaťročiach vrátili. Tentoraz ako exponáty mimoriadnej expozície, ktorá poukazuje na bohatú a významnú históriu kníhtlače v našom meste. Pásku expozície slávnostne prestrihli nositelia myšlienky jej vytvorenia - bývalý riaditeľ Západoslovenských tlačiarní Peter Macháček, historik Peter Brezina a primátor Skalice Ľudovít Barát. Expozícia sa zaradila do zoznamu pamätihodností, ktoré budú v budúcom roku otvorené počas letnej turistickej sezóny. Záujemcovia si ju však budú môcť prezrieť aj po dohode s pracovníkmi turistickej informačnej kancelárie.

Viac o rekonštrukcii strechy rotundy

V septembrovom vydaní Skalického pressu sme poskytli základné informácie o rekonštrukcii našej najvýznamnejšej pamiatky Rotundy sv. Juraja. Na facebookovej stránke mesta sa niektorí občania pýtali, prečo sa na rekonštrukcii niekoľko

týždňov nepracovalo. O tom i o technológii rekonštrukcie nám porozprával Tomáš Kucman, autorizovaný reštaurátor.

V prvej fáze sa urobila revízia spodnej časti strechy, kde bolo zistené, že skladba strechy je nevyhovujúca. Prvky strešnej krytiny sú uložené v nepružnom cementovom lôžku a tak vznikali praskliny, cez ktoré zatekala voda až na vnútornú klenbu. Z toho dôvodu bol pripravený projekt, na základe ktorého sa začala sanácia strechy. Spočíva v aplikácii špeciálnych živíc na povrch strešnej krytiny, ktoré majú utesniť všetky netesnosti a praskliny a zamedziť vnikaniu vody na spodnú časť kupoly. Aplikácia týchto živíc je na rotunde komplikovaná z dôvodu veľkej výšky a mimoriadnej členitosti povrchu. Preto bolo potrebné postaviť špeciálne lešenie, ktoré sa nejakým spôsobom nedotýka kupoly a je samonosné. Práce boli plánované v letných mesiacoch, ale nakoľko boli veľmi vysoké teploty, boli posunuté zhruba o mesiac a pol. Je to preto, lebo aplikácia týchto živíc pri teplotách vyšších ako 25 stupňov nie je možná. Po dokončení nanášania živíc sa farba strechy mierne zvýrazní a budú na nej badateľné odlesky slnečného svetla, keďže živice vytvárajú mierne lesklý povrch. Tu je však funkcia podriadená vzhľadu.

Skaličania a návštevníci si teda onedlho budú zvykať na trochu iný pohľad na kupolu rotundy, ale najdôležitejšie je, že za drobnou zmenou vzhľadu je špeciálny povrch, ktorý našu Národnú kultúrnu pamiatku, najmä jej interiér, na čas uchráni od poveternostných vplyvov.

Pripomeňme ešte, že projekt je podporený grantovým príspevkom dotačného programu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky Obnov si svoj dom a dofinancovaný z rozpočtu mesta Skalica.

Výzva Mesta Skalica

Mesto Skalica vyzýva rozpočtové organizácie, občianske združenia, športové a iné organizácie s právnou subjektivitou so sídlom v meste Skalica na podanie žiadosti o dotáciu na rok 2018 na tieto aktivity : a) poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti b) tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt, c) vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry, d) tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľov mesta, e) rozvoj a ochrana duchovných a kultúrnych hodnôt, f) ochrana a tvorba životného prostredia, g) ochrana zdravia, h) rozvoj vedy a vzdelania, i) plnenie individuálne určenej humanitnej pomoci pre jednotlivca alebo skupinu osôb, ktoré sa ocitli v ohrození života alebo potrebujú naliehavú pomoc pri postihnutí živelnou pohromou. Termín predkladania žiadostí je do 16.10.2017.

V prípade žiadosti o dotáciu na športovú činnosť na rok 2018 pripojte prílohu č. 1 (web), ktorá je zverejnená s formulárom žiadosti na r. 2018. Príloha žiadosti musí byť podpísaná štatutárnym zástupcom organizácie a opatrená pečiatkou organizácie. Žiadateľ doručí Mestu Skalica fyzický originál žiadosti s prílohami a v elektronickej podobe na mailovú adresu kucharic.ivan@mesto.skalica.sk do 16.10.2017. Formulár žiadosti, ako aj ďalšie podmienky výzvy sú zverejnené na webovej stránke mesta www.skalica.sk v časti „Oznamy“. Obálku označte „Žiadosť o dotáciu na športovú činnosť 2018“. Prostriedky poskytnuté žiadateľovi môžu byť použité na hradenie nasledovných nákladov: odmeny trénerom a rozhodcom, odmeny za usporiadateľské, masérske, lekárske a dokumentačné služby, náklady na športové sústredenia, športovú prípravu, turnaje, cestovné a prepravné náhrady, nájomné, ubytovanie, nákup výstroje a športových zariadení, na vecné ceny, diplomy, iné náklady spojené s prevádzkou športového klubu. Z dotácie nemôžu byť hradené dary a ceny na tombolu.

V prípade žiadosti o dotáciu na podporu práce s mládežou na rok 2018 je prílohou žiadosti projekt , na ktorý žiadateľ žiada o dotáciu. Žiadateľ musí najneskôr do 16.10.2017 do 15.00 hod. doručiť Mestu Skalica fyzický originál žiadosti s projektom a jedno vyhotovenie v elektronickej podobe na e-mailovú adresu kucharic.ivan@mesto.skalica.sk. Obálku označte „Žiadosť o dotáciu na podporu práce s mládežou na rok 2018“.

Pomáhajme, ale s rozumom

Problematika spojená s bezdomovcami je v Skalici rovnaká ako v každom inom meste Slovenska. Ľudia bez domova znečisťujú verejné priestranstvá, konzumujú alkohol na verejnosti, či obťažujú okoloidúcich. Mestská polícia preto vyzýva: „Pomáhajme, ale s rozumom". Nedávajte bezdomovcom finančné prostriedky, a to ani vtedy, ak na vás úpenlivo naliehajú. Takáto forma pomoci je skôr na škodu veci. Získané peniaze bezdomovci použijú iba na nákup alkoholu. Ak chcete pomôcť, bezdomovcom ponúknite namiesto peňazí potraviny. Často sú jednou z príčin nevhodného správania bezdomovcov práve i ústretové kroky verejnosti. V Skalici sa neraz objavia bezdomovci z okolitých miest SR a ČR, pretože obyvatelia nášho mesta sú voči nim „solidárni" a namiesto stravy im poskytujú peniaze na alkohol. Takéto správanie nie je na mieste, nakoľko nejde o pomoc, ale skôr škodenie verejnému poriadku v meste, ako i samotným bezdomovcom.

Významným príspevkom k 800. výročiu prvej písomnej zmienky o Skalici je reprezentačná výstava žiakov ZUŠ dr. Janka Blaha v Skalici pod názvom Naša Skalica. Jej slávnostné otvorenie, aj za prítomnosti primátora Skalice Ľudovíta Baráta, sa uskutočnilo v koncertnej sieni františkánskeho kláštora 20. septembra. Výtvarné práce žiakov základnej umeleckej školy, ich vnímanie histórie, ale i súčasnosti mesta si v Galérii u františkánov budete môcť prezrieť až do 27. októbra.

POZVÁNKY

14. októbra, Dom kultúry, 19.00
OTVORENÉ MANŽELSTVO
Tragikomédia o netradičnom manželskom páre z dielne talianskeho dramatika a držiteľa Nobelovej ceny za literatúru Daria Fo.

21. októbra, od 10.00
DEŇ OTVORENÝCH BÚD
na Vínnej ceste Záhorie

26. októbra, Kino Sloboda, 17.00
PUTOVANIE SKALICKOU HISTÓRIOU
na tému Priemysel a poľnohospodárstvo v Skalici

27. októbra, Záhorské múzeum, 16.00
KAROL MACHATA, ANNA POLÁKOVÁ
Vernisáž výstavy, kurátor PhDr. Jaroslav Blaho.

Skalica očami členov Klubu výtvarníkov Skalica pri príležitosti 800. výročia prvej písomnej zmienky. Pod takýmto názvom sa počas Skalických dní konala výstava v prísalí Domu kultúry. Bol to ďalší príspevok do mozaiky podujatí, ktorými si naše mesto pripomína toto významné okrúhle jubileum.

Foto M. Kubiš

Z matriky
21. augusta – – 20. septembra

NARODENÍ

Liliana **Horváthová**
Natália **Junasová**
Jaroslava **Zálešíková**
Lukáš **Maca**
Šimon **Školnikovič**
Teodor **Pekár**
Ellie Rae **Boleyová**
Alžbeta **Turkovičová**
Radovan **Richter**
Liliana **Pekarová**
Šimon **Horváth**
Michael **Blaha**

SOBÁŠE

Denisa Uhrová
a Peter Bednár
Ing. Alena Schwachová
a Martin Bajer
Ing. Mgr. Zuzana Tomašovičová
a Ing. Roman Dinka
Jana Sivoková
a Martin Pollák
Michaela Lastovková
a Lukáš Malík
Katarína Danieliková
a Lukáš Trimmel
Renáta Bíliková
a Štefan Štefaňák
Mgr. Valéria Púdelková
a Jaroslav Ritomský
Zuzana Vrábeľová
a David Bartoš
Ing. Petra Sedláčková
a Ing. Lukáš Štefánik
Martina Chalupková
a Ing. Filip Šoltés

ÚMRTIA

MUDr. Irena **Šobáňová** (80)
Irena **Vrbová** (87)
Mária **Kapánková** (77)
Otília **Hollá** (94)
Štefan **Juríček** (77)
Prudencia **Milotová** (78)
Anna **Karasová** (65)
Štefan **Majtán** (82)

Skalické dni 2017

Od 22. do 24. septembra sa uskutočnil 27. ročník Skalických dní. V piatok popoludní, kedy sa na námestí pomaly program rozbiehal, sa počasie párkrát zmenilo, ale dá sa povedať, že k návštevníkom bolo milosrdné. Predstavilo sa niekoľko kapiel, primátor Ľudovít Barát Skalické dni oficiálne otvoril, predseda o.z. Vínna cesta Záhorie Ľudovít Bránecký informoval, že už je doslova na spadnutie získanie druhého významného ocenenia pre naše mesto v EÚ – po Skalickom trdelníku aj pre Skalický rubín. Návštevníci ho mohli aj ochutnať spolu s koláčikmi, ktoré pre nich pripravilo mesto Skalica. Pripomeňme, že sa piekli v chránenej dielni v Oreskom. Nechýbal ohňostroj nad ZŠ Strážnická, ktorého podkladová hudba bola z dielne nedávno zosnulého skvelého slovenského umelca, skladateľa, hudobníka, skalického rodáka a čestného občana mesta Skalica Mariána Vargu. A bol aj burčiak, trdelník, víno, cigánska.

Nedeľa bola z hľadiska počasia jednoznačne najprajnejšia. Síce sa kvapky dažďa počas dňa niekoľkokrát objavili, ale boli to naozaj iba kvapky. A tak nerušene pokračovali a vyvrcholili Skalické dni 2017. Tradične sa ráno primátor Skalice a obaja duchovní poďakovali hospodárom za ich prácu na poli a v stodole. Užili sme si porciu folklóru, návštevníkov rozprúdila kapela Jelen, vo františkánskej záhrade vystúpil Miro Jaroš, divadlo, Taxis. Záver programu na námestí vyplnili Marcela Laiferová, primátor Ľudovít Barát a turistickí sprievodcovia uzavreli letnú turistickú sezónu a veľmi príjemnou bodkou bolo vystúpenie Václava Neckářa.

27. ročník Skalických dní je minulosťou. Veríme, že ste si ich užili, že ste aj napriek vrtošivému počasiu strávili príjemné chvíle na námestí, vo františkánskej záhrade či na priľahlých uliciach s rodinou, známymi.

Aj v sobotu sa počasie s organizátormi i návštevníkmi pohralo. Častejšie bolo vidno dáždniky, ale môžeme predpokladať, že väčšina z tých, ktorí sa do mesta chceli a plánovali pozrieť, tam aj boli. Našťastie podvečer a večer už bol bez dažďa a plno bolo pred oboma pódiami. Po sérii dopoludňajších dychoviek nás navštívil kráľ Ondrej, ktorého privítal skalický „purkmistr" Ľudovít. Poddaný ľud Skalice a okolia sa potom zabával s ľudovými hudbami a tancami, s novejšími muzikantmi z našej krajiny i susednej zemi Českej. A napokon prišla muzika, ktorej by Ondrej, z Božej milosti kráľ, asi neporozumel. Ešte by ho hádam zaujal ohňový nočný sprievod. Poddaný ľud sa po celý deň hostil u potulných kramárov, dostatok bolo i pitia a jarmočníci ponúkali všakovaké výrobky z krajín slovanských, ale dokonca i z Číny. Znela aj hudba v orlovni a pri príležitosti Dní európskeho kultúrneho dedičstva a Skalických dní bola bezplatne sprístupnená stála expozícia Záhorského múzea a Galéria Júliusa Koreszku.

KRÁTKE SPRÁVY

28. augusta sme si uctili 73. výročie Slovenského národného povstania. V Parku oslobodenia sa uskutočnil pietny akt kladenia vencov, ktorý pripravilo mesto Skalica a miestna organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Skalica. Podujatia sa zúčastnili zástupcovia mesta Skalica, Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, politických strán, niekoľkí poslanci Mestského zastupiteľstva Skalica a občania. Prítomným sa prihovorili viceprimátor Peter Pagáč a predseda miestnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Skalica Jozef Kováč.

2. septembra naše mesto opäť po roku navštívilo 90 členov motorkárskeho klubu zo Schwechatu. Po tradičnej zastávke na námestí navštívili, najprv útulok Cesta, kde sa najmä malí klienti potešili množstvu darčekov. Ďalšie kroky motorkárov smerovali tradične do Detského domova, kde odovzdali hračky, sladkosti a finančný dar takmer 1900 eur, ktoré medzi sebou vyzbierali. Motorkárov počas ich návštevy sprevádzal primátor Ľudovít Barát.

foto Ľ. Barát

V Záhorskom múzeu sa uskutočnilo slávnostné otvorenie reprezentačnej výstavy k 800. výročiu prvej písomnej zmienky o Skalici. Pripravili ju viacerí odborní pracovníci múzea. Reprezentačný prehľad 800 rokov Skalice si vo výstavných priestoroch Záhorského múzea budete môcť prezrieť do 20. októbra.

4. septembra sa otvorili brány všetkých školských i predškolských zariadení a odštartoval sa školský rok 2017/2018. Už tradične sa úvodu školského roka zúčastnil primátor Ľudovít Barát. Na ZŠ Vajanského sa najprv stretol s pedagógmi školy a potom sa v jedálni prihovoril prvákom a ich rodičom. Jeho kroky ďalej smerovali do jezuitského kostola, kde sa už niekoľko rokov slávnostne otvára školský rok Gymnázia F.V.Sasinka. Aj tu primátor zaželal pedagógom a žiakom úspešných desať školských mesiacov. Prvákom, ale i všetkým starším školákom a pedagógom prajeme, aby nasledujúcich, už „iba“ deväť mesiacov strávili v čo najväčšej pohode.

7. septembra sa v skalickom Srdiečku uskutočnil ďalší ročník celoslovenskej súťaže bluesových kapiel Slovakian Blues Challenge 2017. Podujatie navštívil veľký počet divákov. Víťazstvo si odniesla kapela Kiero Grande. Medzinárodnú porotu tvorili odborníci z hudobnej brandže, rádií a časopisov. Skalicu zastupoval riaditeľ ZUŠ dr. Janka Blaha Marek Gula. Akcia sa konala pod záštitou občianskeho združenia SLOVAKBLUES, ktorú založil a vedie skalický hudobník Ľuboš Beňa a s finančnou podporou Neinvestičného fondu mesta Skalica.

8. septembra sa uskutočnilo slávnostné uvedenie do života obnovených priestorov na detskom oddelení skalickej fakultnej nemocnice. Bolo to za prítomnosti vedenia nemocnice a zástupcov dvoch inštitúcií, ktoré sa o obnovu zaslúžili – zdravotnej poisťovne Dôvera a neziskovej organizácie Osmijanko. Bola to už druhá spoločná akcia, ktorú na detskom oddelení poisťovňa Dôvera a nezisková organizácia Osmijanko realizovali. Prvou bola úprava detského kútika v roku 2006.

Pomerne ponurý vstupný priestor na detské oddelenie, ako sme ho poznali donedávna, je už minulosťou.

Deti, rodičia i pracovníci oddelenia sú odteraz obklopení malbami milých suchozemských i morských zvierat, trávou, palmami, jednoducho príjemným, pestrofarebným prostredím.

V poslednom koncerte 12. ročníka medzinárodného festivalu chrámovej a organovej hudby Musica Sacra Skalica sa 10. septembra v jezuitskom kostole predstavil francúzsky organista Geraud Guillemot. Návštevníci si vypočuli viacero krátkych skladieb od menej či viac známych autorov. Zazneli diela Bacha, Pachelbela, Godarda, Walthera a ďalších skladateľov. Pripomeňme ešte, že v predchádzajúcich troch koncertoch sa predstavili taliansky organista Christian Tarabbia, organista Stanislav Šurin, nemecký hráč na Panovu flautu Helmut Hauskeller (foto) a francúzsky organista Christian Bacheley.

ŠPORT

Futbal

Prvá prehra 0:2 skalických futbalistov seniorov v novom ročníku druhej najvyššej súťaže sa zrodila po štyroch výhrach v piatom kole 26. augusta v Žiline. V prvom septembrovom zápase v mimoriadne nepriaznivom počasí hostili Sereď a nezačali dobre. Už v 10. minúte prehrávali 0:1. Proti húževnatému súperovi sa im kombinačne nedarilo, ale predsa len ešte v prvom polčase vyrovnali Šebestom. Naopak druhú polovicu duelu začali výborne. Už v jej druhej minúte Hruška pridal druhý domáci gól. Ukázalo sa, že bol víťazný, pretože napriek niekoľkým šanciam na oboch stranách už ani jeden gólman nekapituloval. Nasledoval ďalší zápas so súperom z čela tabuľky a opäť ho naši futbalisti nezvládli. V Košiciach s miestnou Lokomotívou prehrali opäť 0:2.

V sobotu 16. septembra si MFK pripísal ďalšie tri body do tabuľky po zápase s Bardejovom. Nebolo to však vôbec jednoduché. Súper bol nadmieru húževnatý a jeho postavenie v tabuľke, 4. miesto, predpokladalo náročný súboj. A aj bol. Na pozápasovej tlačovej konferencii tréner hostí povedal, že cieľom tímu bola zabezpečená obrana. A tejto taktiky sa držal takmer celý zápas. V prvom polčase to bola permanentná snaha domácich o prerazenie hosťujúceho obranného valu. Aj sa to niekoľkokrát podarilo, aj sa zrodili šance, ale skóre bolo po prvej 45-minútovke bezgólové. Tento obraz hry pokračoval aj v druhom polčase s tým rozdielom, že domáci predsa len našli medzierku v obrane hostí. Po štandardnej situácii sa k odrazenej lopte dostal Jakubek a z voleja skóroval. Bol to jediný presný zásah zápasu, a tak si domáci pripísali tri body.

Nasledoval zápas 9. kola v Liptovskom Mikuláši. Lepšie začali naši futbalisti, keď sa v 28. minúte presadil Roman Haša. V druhom polčase, po sérii striedaní a žltých kariet pre domácich sa zrodil vyrovnávajúci gól. Stav 1:1 vydržal až do konca stretnutia.

V posledný septembrový deň sa v Skalici predstavili futbalisti FK Pohronie Žiar nad Hronom Dolná Ždaňa. Naši futbalisti ho vyhrali gólom Šebestu z pokutového kopu 1:0. V októbri na našich futbalistov čakajú štyri zápasy. 7.10. v Spišskej Novej Vsi, 14.10. doma s Lokomotívou Zvolen (15.00), 21.10. v Poprade a 28.10. doma proti Interu Bratislava (14.00).

HK Skalica v druhej sezóne

V stredu 13. septembra vstúpil klub HK Skalica do svojej druhej sezóny v druhej najvyššej súťaži. Pred prvým zápasom sa divákom predstavili hráči vo vynovených dresoch. Prvým súperom Skaličanov boli prešovskí tučniaci. V úvodných minútach sa hral opatrný hokej s minimom šancí. Prvýkrát zahrozili hostia, ale Petrík svoj tím podržal. Skóre v prvej tretine menil Horváth presnou strelou od modrej. V prostrednej tretine mali domáci navrch, mali aj šance a jednu z nich pohotovo premenil Jarolín.

S dvojgólovým vedením vstúpili do záverečnej časti zápasu domáci možno trochu sebavedomejšie, ako bolo potrebné. Hostia vsadili všetko na útok a darilo sa im. Dvoma gólmi v krátkom časovom slede vyrovnali a dokonca mali možnosť ísť do vedenia. Na domácich padla deka a už sa pripravovali na predĺženie. To však neprišlo, pretože iba niekoľko desiatok sekúnd pred koncom o zisku troch bodov pre Skalicu rozhodol svojím druhým gólom Horváth.

Výsledkom 3:2 sa skončil aj zápas druhého kola, kedy sa naši hokejisti predstavili v Michalovciach. Tentoraz však brali body domáci a zelenobieli z východu cestovali naprázdno. O dva ich góly sa postarali Jarolín a Jurák. To v treťom zápase sezóny si naši poriadne zastrieľali. A bod za gól si pripísali až ôsmi. Poslednú Považskú Bystricu poslali domov s výprask 8:2 (2:1, 4:0, 2:1 - 7. Jarolín (Mikéska, Jurák), 20. Jurák (Okoličány, Sloboda), 23. Dufek (Sloboda), 24. Kotzman (Horváth, Hujsa), 26. Hluch (Kučera, Janík), 34. Okoličány (Mikéska, Jurák), 48. Pavešic (Drahorád, Janáč), 60. Horváth (Janáč, Vereš).

V Skalici sa hralo aj v piatok 22. septembra. V úvode stretnutia proti Spišskej Novej Vsi bola slávnostne vyvesená pamätná fotografia Milana Horského, ktorý sa významnou mierou zaslúžil o rozvoj najmä mládežníckeho hokeja v Skalici. Domáci tím nastúpil v špeciálnej sade dresov pri príležitosti Skalických dní, ktoré v ten deň začínali. V prvej tretine sa menilo skóre iba raz zásluhou Juráka. V prostrednej časti zápasu sa strelci presadili trikrát. Prvý gól v sezóne si pripísal Hujsa, potom hostia znížili a v polovici duelu sa opäť presadil Jurák. V úvode záverečnej časti sa najprv trochu iskrilo a rozdávali sa tresty. A potom nasledovalo päť gólov. Najprv ešte hostia znížili, ale potom sa do streleckej listiny zapísali už iba domáci – Kučera, Škápik, Jarolín a opäť Kučera. Zrodila sa tak druhá vysoká výhra v rade, tentoraz 7:2.

Tretí zápas v rade na domácom ľade sa hral v stredu 27. septembra. V Skalici sa predstavil HC Bratislava a v polovici zápasu viedol 2:0. Potom však prišiel obrat, tri góly domácich a výhra 3:2. O dva dni neskôr sa Skaličania predstavili v Topoľčanoch. Vyhrali 5:4 po samostatných nájazdoch (Jarolín, Kučera, Hujsa, Okoličány, rozhodujúci nájazd Hujsa). Prvý októbrový duel doma s Novými Zámkami B sa hral po uzávierke.

V septembri hrali Skaličania ešte dvakrát. 27.9. doma s HC Bratislava a o dva dni neskôr v Topoľčanoch. Oba zápasy sa uskutočnili po uzávierke pressu, podobne ako aj prvý októbrový duela doma s Novými Zámkami B.

Aký program ešte čaká našich hokejistov v októbri? 6.10. Skalica – Dubnica, 11.10. Trnava – Skalica, 13.10. Prešov – Skalica, 18.10. Skalica – Michalovce, 20.10. Považská Bystrica – Skalica, 22.10. Skalica – Orange 20, 25.10. Spišská Nová Ves – Skalica, 27.10. HC Bratislava – Skalica. A doplňame aj prvé zápasy v novembri 1.11. Skalica – Topoľčany, 3.11. Nové Zámky B – Skalica, 8.11. Dubnica – Skalica.

HK Skalica fanúšikom

Na sobotu 9. septembra pripravil hokejový klub HK Skalica pre svojich fanúšikov a priaznivcov predsezónne podujatie pred zimným štadiónom.

V rámci programu podujatia sa uskutočnilo predovšetkým predstavenie členov tímu HK Skalica, autogramiáda a dievčatá tanečnej skupiny Taxis predstavili nové dresy a mikiny. Slávnostne boli uvedené do života tri dresy, s ktorými sa hokejisti predstavia počas sezóny. Ujal sa toho primátor Skalice.

Návštevníci si na podujatí mohli prezrieť a zakúpiť niektoré klubové suveníry a užiť hudby a tanca. Predstavili sa členovia tanečnej skupiny Taxis a kapela Black company. A ako klub napísal na facebooku – možno sa v rámci akcie vyskytli niektoré chybičky, či nedostatky, ale všetko bolo pripravované zo srdca, pre fanúšikov. A to všetci určite ocenili.

Najlepšie golfistky z Francúzska

Od 4. do 9. septembra Grafobal Group Golf Resort Skalica hostil jedno z najprestížnejších golfových podujatí na Slovensku European Ladies Senior Teams Championship 2017. Majstrovstiev sa zúčastnil rekordný počet krajín. Ešte nikdy sa tohto šampionátu nezúčastnilo až 18 krajín. Družstvá boli zložené zo 6 hráčok (ženy vo veku 50+) a jedného kapitána. Turnaju pomerne prialo počasie a najviac tímu Francúzska. Na druhom mieste skončilo Anglicko a tretiu priečku obsadili golfistky z Írska.

PUTOVANIE SKALICKOU HISTÓRIOU

Témou ôsmeho pokračovania celoročného populárno-vzdelávacieho cyklu Putovanie skalickou históriou bolo školstvo. Jej histórii sa venoval historik Peter Brezina a na svoje žiacke, študentské a pedagogické časy zaspomínal emeritný pedagóg Anton Dinka.

Peter Brezina: História skalického školstva siaha veľmi hlboko. Prvá písomná zmienka však pochádza až z roku 1542, kedy tu učil nejaký Jakub z Trnavy... Odvtedy zaznamenávame informácie o mestskej škole, školu mali františkáni, evanjelici, školy sa rôznym spôsobom zlučovali, vznikali, zanikali, mali sme a máme tu aj vysoké školy, stredné školy, ktoré tiež prechádzali vývojovými zmenami...

Anton Dinka: Vtedy bili dvje školky, pokát si to já dobre pamatuju. Já sem chodil k nemocnici, tam bila školka. Hrávali sme sa v písku, bili sme sa o dve lebo štyri drevjené kostki, inakší hrački nebili ... Do základní školi sem nastúpil v šestaštiricátem roku, do chlapčenskej školi gde je fčil špeciálna škola ...

Podstatne viac informácií o tejto téme nájdete na webovej stránke mesta v sekcii TV Skalica, kde sú v dvoch pokračovaniach rozhovory s oboma aktérmi ôsmeho dielu Putovania.

Čriepky histórie

17. st. • v tomto storočí sa utvorilo 15 zo 16 skalických cechov
1. pol. 17. st. • v meste sa spomínajú verejné kúpele
1603 • kráľ Rudolf II. potvrdil mestu zakladajúcu listinu (15. februára) a zároveň povolil ďalšie tri výročné trhy
1605 • mesto bolo dobyté, vydrancované a vypálené Moravanmi v súvislosti s Bocskayovým povstaním (29. júna)
1615 • pri požiari 15. decembra zhorelo 62 domov
1620 • ďalší ničivý požiar zničil 154 domov a hlavný kostol
1629 • vyhorela fara aj s archívom
1631 • zhorela radnica a kaplnka sv. Juraja
1639 • 10. mája zhorel farský kostol a 296 domov
1645 • Skalicu obsadilo švédske vojsko; • Skalica uzavrela obchodnú zmluvu s banskými mestami na ochranu svojho súkenníctva
1645, 1646 • obrovská epidémia moru zahubila podľa prameňov až 5.000 ľudí
1646 • prvá zmienka o lekárni Jána Aythenstetta
1650 • mesto si po prvýkrát najalo mestského lekára Jozefa Securia • postavený bol kostol milosrdných bratov (pôvodne evanjelický)
1662 • jezuiti založili kolégium - gymnázium
koniec 17. st. • začal sa pestovať tabak
17. storočie • Skalica patrila k piatim najväčším mestám na Slovensku
1711 • založená bola lekáreň karmelitánov
1715 • v meste bolo 153 remeselníkov
1724 • dobudovaný bol komplex jezuitských stavieb
1728 • počet remeselníckych majstrov stúpol až na 228
1729 • obrovský požiar zničil až na niekoľko domov celé mesto (5. novembra)
1725 • dobudovaný bol paulínsky kostol a kláštor
1760 • J. X. Škarnicel založil kníhtlačiareň
1777 • počet remeselníkov bol 552

Skalica včera a dnes

Sme v priestore, ktorému sa kedysi hovorilo Malý rink. Je to časť Štefánikovej ulice a zábery dokladajú, že sa tu počas uplynulých desaťročí uskutočnilo pomerne dosť zmien.

Tá prvá, ktorá nie je vidieť, sa týka sôch sv. Jána Nepomuckého sv. Floriána. Na staršom zábere sú po stranách ulice, odkiaľ boli v rámci úprav Potočnej ulice odstránené. Po niekoľkých desiatkach rokov boli inštalované do priestoru pred „starým nábytkom", dnes vpravo od replika starodávnej studne. V súčasnosti sú už opäť zhruba v priestore, kde stávali pôvodne (vrátili sa sem v rámci realizácie projektu Cestovný ruch). Zmenili sa dispozície niektorých stavieb po pravej strane ulice, ale tie najväčšie úpravy sa uskutočnili v priestore medzi časťou Jatočnej ulice a gymnáziom. Tu sa uskutočnili pomerne radikálne stavebné úpravy. Predovšetkým bola kompletne odstránená zástavba od Gvadányiho kúrie po Jatočnú ulicu. „Za obeť" padla aj stará hasičská zbrojnica (na starej fotografii s vežičkou). Dnes je v tomto priestore park. Námestie sa touto úpravou otvorilo (určite by sa našli priaznivci i odporcovia tejto varianty). A, samozrejme, niekoľkonásobnou úpravou prešiel povrch komunikácie. V rámci projektu Cestovný ruch sa sem vrátili „mačacie hlavy".

SKALICKÝ PRESS 10/2017, informačný mesačník mesta Skalica. Ročník 22. Vydáva Mestský úrad Skalica, Námestie slobody 10, 909 01 Skalica, IČO 00 309 982. Vychádza v prvý pracovný týždeň v mesiaci. Distribúciu zabezpečuje Slovenská pošta, a.s. bezplatne do všetkých poštových schránok v meste Skalica. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky skrátiť, redakčne upraviť alebo aj neuverejniť. Zodpovednosť za obsah zverejnených písomných alebo fotografických materiálov nesie autor. Vydavateľ nezaručuje pravdivosť informácií obsiahnutých v platenej reklame a inzercii. Grafická úprava a tlač: Tlačiareň DURLÁK Senica. Odovzdané do výroby 3. októbra 2017. Náklad 7000 výtlačkov. EV 5563/17. ISSN 1339-2824